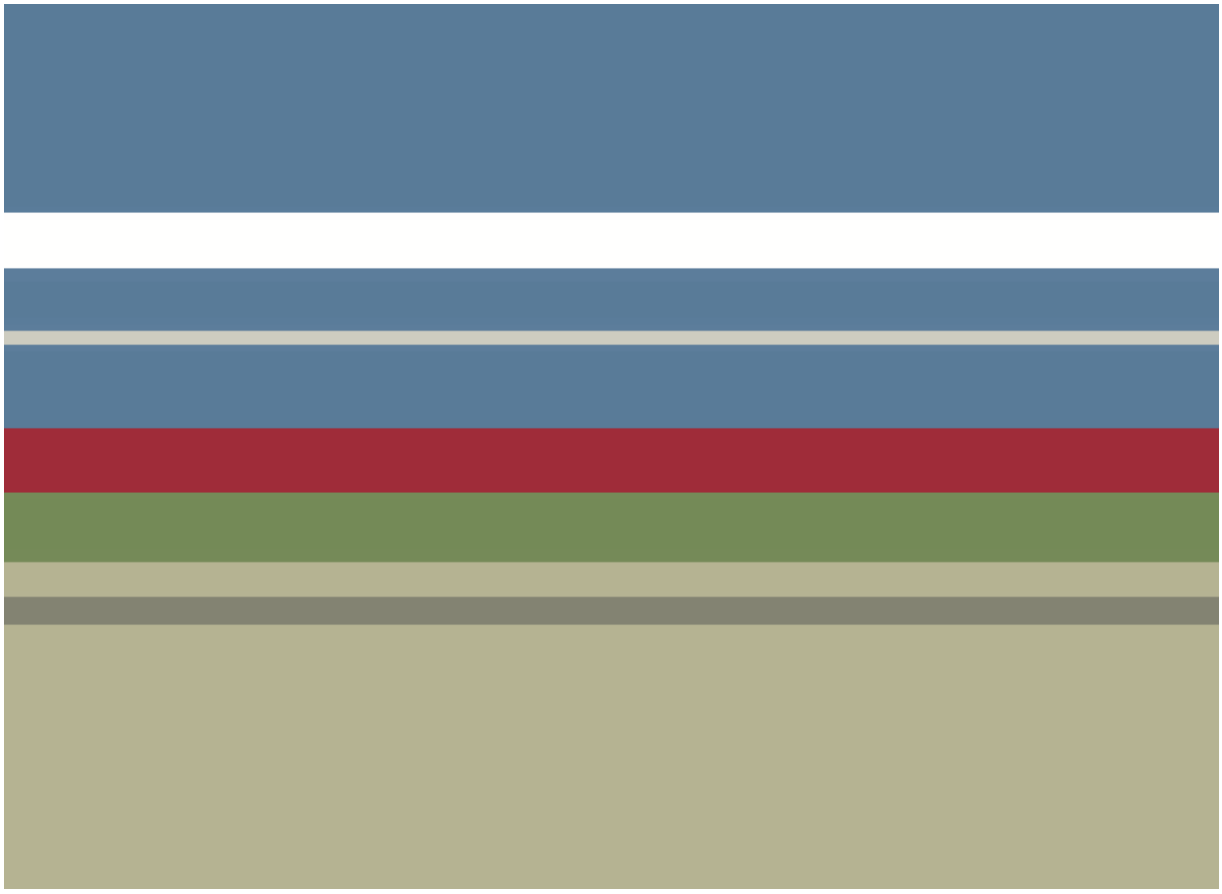
Hoofdstuk 2 - Financieel perspectief 2027 - 2030

Financieel perspectief 2027-2030

Onderstaand is een overzicht van de structurele financiële mutaties voor de jaren 2027-2030 ten opzichte van de begroting 2026, inclusief de structurele financiële gevolgen van de voorstellen die met deze begroting ter besluitvorming voorliggen. De volledige samenvatting van de begroting 2027 staat in hoofdstuk 3 van deze programmabegroting.

Nr.		2027	2028	2029	2030
1	Begrotingsoverschot	1.537	1.537	1.537	1.537
	Autonome ontwikkelingen				
2	Algemene uitkering op basis van meicirculaire 2026	2.246	1.309	632	1.417
3	Diverse indexaties reguliere budgetten, Gemeenschappelijke Regelingen conform FUGR en subsidies (2,5% meicirculaire 2026)	-1.513	-1.513	-1.513	-1.513
4	Autonome ontwikkelingen personeelsbegroting 2027	-565	-565	-565	-565
5	Jaarlijkse mutatie storting Rationeel Gebouwen Beheer ten opzichte van 2026	35	35	35	35
6	Jaarlijkse mutatie egalisatie riolering ten opzichte van 2026	85	85	85	85
7	Schrappen stelpost afschrijving (nieuwe systematiek en actualisatie financiële verordening)	0	-500	-500	-500
8	Administratieve bijstelling huren en pachten (indexeringen)	101	101	101	101
9	Hogere opbrengst precariorechten	75	75	75	75
	Reeds genomen raadsbesluiten				
10	Raadsbesluiten t/m 17/06/2026	-992	-1.021	-1.016	-1.042
11	Raad 30/06/2026 Initiatiefvoorstel verhogen toeristenbelasting 2027 met € 0,05 per overnachting	185	185	185	185
12	Raad 30/06/2026 Initiatiefvoorstel verhogen forensenbelasting 2027	36	36	36	36
	Onderweg bestuurlijke besluitvorming				
13	Raad september 2026 Tussenrapportage 2026	274	274	274	274
	Beïnvloedbare posten via programmabegroting 2027				
14	Trendmatige verhoging OZB, leges, rechten en huren (2,5% volgens meicirculaire 2026)	156	156	156	156
15	Lagere baten leges omgevingsvergunningen	-600	-600	-600	-600
16	Inleveren 33% indexatie reguliere budgetten	360	360	360	360
17	Vrijval kapitaallasten 2027	71	71	71	71
18	Structurele voorstellen programmabegroting 2027	-1.648	-1.648	-1.648	-1.648
19	Kapitaallasten investeringsplan 2027	0	-378	-385	-385
20	Scherper aan de wind varen	891	1.331	1.331	1.331
	Stelposten				
21	Stille lasten zoals kapitaallasten	0	0	-615	-1.615
22	Aanvullende begrotingscirculaire 2027: uitstel invoering inkomensafhankelijke bijdrage Wmo	0	226	226	226
23	Aanvullende begrotingscirculaire 2027: eigen bijdrage jeugdzorg	0	178	178	178
24	Aanvullende begrotingscirculaire 2027: beperken trajectduur jeugdzorg	0	47	47	47
25	Aanvullende begrotingscirculaire 2027: Wmo huishoudelijke hulp en vangnet per saldo	0	0	950	950
	Begrotingssaldo 2027-2030	**734**	**-219**	**-563**	**-804**

Toelichting tabel Financieel perspectief

1) Het financiële vertrekpunt voor de begroting 2027 is het begrotingsoverschot van 2026 van € 1,537 miljoen.
2) Dit betreft de meerjarige structurele mutaties van het gemeentefonds voor de algemene middelen op basis van de meicirculaire 2026.
3) De indexaties voor bijdragen aan Gemeenschappelijke Regelingen, subsidies en overige reguliere uitgaven zijn in totaal ruim € 1,5 miljoen. Deze indexaties zijn gebaseerd op de meicirculaire 2026 (2,5%) en Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regeling (FUGR).
4) Autonome kostenstijging voor personeel in verband met cao-afspraken, periodieken en schaalverhogingen.
5) Jaarlijkse mutatie storting voorziening rationeel gebouwenbeheer op basis van het uitvoeringsplan.
6) Jaarlijkse mutatie egalisatie riool ten opzichte van 2026.
7) De stelpost afschrijvingen is niet meer nodig in relatie tot de nieuwe afschrijvingssystematiek, beschreven in de actualisatie van de financiële verordening. Dat wil zeggen dat afschrijvingslasten van voorgenomen investeringen pas een jaar later in de begroting worden opgenomen in plaats van in hetzelfde jaar. Dit sluit beter aan bij de praktijk. Het gevolg hiervan is dat deze stelpost van € 500.000 (voordeel) niet meer als structurele tegenhanger in de begroting wordt opgenomen, omdat in de praktijk het jaarlijkse investeringsplan later (volledig) uitgevoerd wordt.
8) De indexatie van huren en pachten loopt achter op de feitelijke facturering, waardoor een administratieve bijstelling plaatsvindt van € 101.000 per saldo.
9) De objecten voor precariobelasting zijn opnieuw in kaart gebracht. Dit resulteert in een hogere opbrengst van € 75.000.
10) Het gaat hierbij om de volgende raadsbesluiten: Extra scholingsgelden gemeenteraad eens per 4 jaar -/- € 7,5K, meerjarenontwikkelplan Veiligheidsregio € 49K, bijdrage in tijdelijke huurkosten huisvesting Vlietkotter -/- € 66,5K, raadsreis om de twee jaar -/- € 17,5K, bestendigen diverse functies € 225K, exploitatietekort Leerwerkbedrijf de Bolder € 389K, extra middelen diverse Gemeenschappelijke Regelingen € 421K.
11) De verhoging van de toeristenbelasting 2027 met € 0,05 per persoon per overnachting (van € 2,60 naar € 2,65) bedraagt € 185.000.
12) De verhoging van de toeristenbelasting met € 0,05 per persoon per overnachting betekent ook een verhoging van de forensenbelasting van € 36.000.
13) Het structurele voordeel uit de Tussenrapportage 2026 is vanaf 2027 € 274.000. Voor een specificatie van deze posten wordt verwezen naar de Tussenrapportage 2026.
14) Trendmatige verhoging van 2,5% (meicirculaire 2026) op de onroerendezaakbelasting (OZB), leges, rechten, huren en pachten is € 156.000.
15) Via de Tussenrapportage 2026 is rekening gehouden met een incidentele verlaging op de inkomsten van leges voor bouwvergunningen omdat er onderzoek gedaan zou worden. Dit onderzoek is nog niet afgerond. Vooruitlopend op de uitkomsten worden via deze begroting de baten structureel verlaagd omdat de verwachting is dat deze lager zullen blijven in o.a. relatie met de invoering nieuwe Omgevingswet.
16) Jaarlijks wordt budget gevraagd om de reguliere uitgaven te indexeren vanwege kostenstijgingen. Dit gebeurt volgens de verwachting van de meicirculaire van het Rijk. Op basis van de volledige indexering van ca. € 1,1 miljoen wordt dit met ca. 1/3 teruggebracht, omdat de verwachting is dat het met minder kan.
17) De vrijval aan kapitaallasten, rekening houdend met de vervangingsinvesteringen is € 71.000.
18) Voor de specificatie wordt verwezen naar het hoofdstuk Financiële vertaling voorstellen.
19) Voor de specificatie van deze kapitaallasten wordt verwezen naar het hoofdstuk Nieuw investeringsplan 2027. Deze lasten drukken volgens de uitgangspunten van de financiële verordening pas in het daaropvolgende jaar.
20) Voor de specificatie wordt verwezen naar het hoofdstuk Scherper aan de wind varen.
21) Deze gereserveerde lasten zijn onder andere voor dekking van de uitkomst meerjarig investerings- en onderhoudsplannen. Dit budget staat in relatie tot de kapitaallasten van het investeringsplan 2027 vanaf 2028.
22-25) Volgens de aanvullende begrotingscirculaire voor 2027 bij de meicirculaire 2026 is geadviseerd hoe om te gaan met een aantal besparingen van het Rijk. Volgens deze circulaire is het verantwoord om kortingen op jeugdzorg en Wet maatschappelijk ondersteuning (Wmo) neutraal op te nemen in de begroting.

Overzicht incidentele baten en lasten en stand algemene reserve

Voorwoord

Onderaan staat het meerjarige overzicht van de incidentele lasten en baten. Het beleid is dat bij incidentele uitgaven die over meerdere jaren lopen, al bij het nemen van het besluit rekening wordt gehouden met de financiële gevolgen voor de hele looptijd.

Incidentele lasten en baten

bedragen in €

	Besluitvorming	Omschrijving	2027	2028	2029	2030
		Incidentele lasten:				
1	Raad 22/05/2024	Uitvoeringsprogramma Sociaal Domein 2025	85.490	0	0	0
2	Raad 07/11/2024	Programmabegroting 2025: Toeristisch toekomstplan	145.000	0	0	0
3	Raad 05/11/2025	**Programmabegroting 2026:**			0	0
		Regionale samenwerking	16.000	0	0	0
		Organisatieontwikkeling Eilandkracht	115.000	0	0	0
		Procesinrichting I&A	90.000	0	0	0
		Doorontwikkeling digitale dienstverlening	80.000	0	0	0
		Omgevingsmanager	115.000	0	0	0
		KernGezond Texel	20.000	20.000	0	0
4		Incidentele voorstellen programmabegroting 2027 (inclusief uitgaven opvang ontheemden Oekraïne)	5.646.103	199.238	0	0
		Tussentotaal incidentele lasten	**6.312.593**	**219.238**	**0**	**0**
		Aanvullende incidentele lasten conform BBV in relatie met structureel begrotingssaldo				
5		Post onvoorzien	10.000	10.000	10.000	10.000

6		Reservemutaties (excl. egalisatiereserve kapitaallasten)	1.119.000	1.119.000	1.119.000	1.119.000
7		Aankoop grond (budget urgente strategische gronden wordt overgeheveld van 2026 naar 2027)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
8		Mutatie grondexploitatie (woningcomplex)	500	500	500	500
		Totaal incidentele lasten	**7.442.093**	**1.348.738**	**1.129.500**	**1.129.500**
		Incidentele baten :				
9		Eigen bijdrage Gemeentelijke opvang ontheemden Oekraïne	-250.000	0	0	0
10		Rijksvergoeding Oekraïne	-1.801.000	0	0	0
11		Bijdrage algemene reserve	-4.261.593	-219.238	0	0
		Tussentotaal incidentele baten	**-6.312.593**	**-219.238**	**0**	**0**
		Aanvullend incidentele baten conform BBV in relatie met structureel begrotingssaldo				
12		Reservemutaties (exclusief egalisatiereserve kapitaallasten)	-530.000	-530.000	-530.000	-530.000
13		Verkoop grond	-135.000	-135.000	-135.000	-135.000
14		Mutaties grondexploitatie (woningcomplex)	-24.000	-24.000	-24.000	-24.000
		Totaal incidentele baten	**-7.001.593**	**-908.238**	**-689.000**	**-689.000**
		Saldo voordeel (-) resp. nadeel (+)	**440.500**	**440.500**	**440.500**	**440.500**

Toelichting

1) De gemeenteraad heeft in totaal € 505.755 beschikbaar gesteld voor de uitvoering sociaal Domein 2024-2026. Het betreft hier de laatste jaarschijf. De nieuwe programma's zijn niet alleen een koersverandering, maar ook een verdere uitwerking van de al ingezette strategie.
2) De raad heeft via de programmabegroting 2025 voor het toeristisch toekomstplan 2025-2027 € 365.000 beschikbaar gesteld. Het betreft hier de laatste jaarschijf van € 145.000.
3) Deze incidentele voorstellen zijn via de programmabegroting 2026 beschikbaar gesteld voor 2027 en 2028.
4) De specificatie van de incidentele voorstellen per saldo is opgenomen in het hoofdstuk 4B van deze programmabegroting. Het saldobedrag van de voorstellen is aan de lastenkant opgehoogd met de voorgenomen uitgaven ontheemden Oekraïne met € 2.051.000 en aan de batenkant met hetzelfde bedrag in verband met rijkssubsidie.

Onderstaande lasten staan structureel in de begroting, maar tellen volgens de notitie over structurele en incidentele baten en lasten niet mee bij de bepaling van het structureel evenwicht. Daarom moeten ze, naast de feitelijke incidentele lasten en baten, ook apart zichtbaar worden gemaakt. De totale omvang van het overzicht met incidentele lasten en baten staat in hoofdstuk 3, de samenvatting van de begroting. Daar wordt ook het structureel evenwicht weergegeven.

5) In de begroting wordt jaarlijks rekening gehouden met € 10.000 voor onvoorziene uitgaven.
6) Het gaat hierbij om een structurele storting in de bestemmingsreserve haven die betrekking heeft op het toekomstig onderhoud, personeel en frictie.
7) Voor de begroting 2027 en verder is geen budget opgenomen voor aankoop grond. Echter komt via overheveling budget 2026 incidenteel budget beschikbaar voor aankoop urgente strategische gronden.
8) Betreft verzekeringskosten woningcomplex gemeente Texel.
9) Eigen bijdrage gemeentelijk opvang ontheemden Oekraïne.
10)Subsidiabele kosten die gemaakt worden voor ontheemden uit Oekraïne worden door het rijk betaald.
11) Per saldo is een bijdrage nodig uit de algemene reserve om de incidentele voorstellen te bekostigen.

Onderstaande baten staan structureel in de begroting, maar tellen volgens de notitie over structurele en incidentele baten en lasten niet mee bij de bepaling van het structureel evenwicht. Daarom moeten ze, naast de feitelijke incidentele lasten en baten, ook apart zichtbaar worden gemaakt. De totale omvang van het overzicht met incidentele lasten en baten staat in hoofdstuk 3, de samenvatting van de begroting. Daar wordt ook het structureel evenwicht weergegeven.

12) Dekking exploitatietekort flexwoningen Rietdijk en egalisatie exploitatie haven.
13) In de begroting wordt structureel rekening gehouden met de verkoop van o.a. snippergroen.
14) Huurinkomsten woningcomplex gemeente Texel.

Stand en mutaties algemene reserve

bedragen in €

Stand algemene reserve per tussenrapportage 2026	**10.560.535**
Incidentele voorstellen programmabegroting 2027 per saldo voor de jaren 2027 en 2028	-3.794.341
Stand algemene reserve per programmabegroting 2027	**6.766.194**

Dit is ruim € 4,7 miljoen boven de ondergrens van € 2 miljoen. In de gepresenteerde stand van de algemene reserve is de sloop van de Kartinghal niet meegenomen, omdat dit bedrag nog niet openbaar is. Via de jaarrekening 2026 wordt dit alsnog meegenomen.

Scherper aan de wind varen

Omschrijving (toelichting)

Terwijl investeringen nodig zijn voor de toekomst van het eiland, nemen de reguliere uitgaven vaak automatisch toe. Zonder heroverweging verdringen de lasten van vandaag de ruimte van morgen. Daarom kiest het college ervoor om bestaande uitgaven te beoordelen op nut en noodzaak. Heroverwegen is daarbij geen keuze voor minder, maar een manier om ruimte te maken voor wat op langere termijn echt belangrijk is: voorzieningen die ook voor toekomstige generaties beschikbaar en betaalbaar blijven.

Dit noemen wij: Scherper aan de wind varen.

In het overzicht dat wij hier tonen, staan de onderwerpen waarop veranderingen worden voorgesteld. Na een zorgvuldig afgewogen proces is bepaald welke besparingen kunnen worden gerealiseerd om de begroting in 2027 sluitend te maken

Excel-tabel

bedragen in €

			2027	2028	2029	Toelichting
		Programma 0	**structureel**	**structureel**	**structureel**	
1	0.4	Voormalig personeel	40.000	40.000	40.000	Reductie budget op basis van eerdere jaren.
2	0.4	Doorberekening Salarisadministratie Terschelling	-20.000	-20.000	-20.000	Minder inzet personeel in verband met afstoten salarisadministratie Terschelling.
3	0.4	Strategisch personeelsplan	100.000	100.000	100.000	Er is een doorrekening gemaakt van de benodigde kosten in de komende jaren in verband met pensionering van personeel op cruciale functies in het SPP. Daardoor kan dit bedrag worden gereduceerd.
4	0.4	Kosten trainees: lonen	210.000	210.000	210.000	Ondanks de wens om jonge instroom voor de organisatie via trainees mogelijk te maken, kunnen we deze uitgaven op andere manieren goed gebruiken. Het trainingsdeel behouden wij als organisatie wel in het opleidingsbudget om daarmee junior medewerkers die instromen als trainee te kunnen begeleiden. Hiermee blijven wij een aantrekkelijke, ontwikkelgerichte organisatie.
5	0.4	Kosten trainees: vergoedingen	15.051	15.051	15.051	Ondanks de wens om jonge instroom voor de organisatie via trainees mogelijk te maken, kunnen we deze uitgaven op andere manieren goed gebruiken. Het trainingsdeel behouden wij als organisatie wel in het opleidingsbudget om daarmee junior medewerkers die instromen als trainee te kunnen begeleiden. Hiermee blijven wij een aantrekkelijke, ontwikkelgerichte organisatie.
6	0.4	Implementatie installatieverantwoordelijkheid	10.000	10.000	10.000	Budget wordt niet gebruikt.
7	0.8	Verkoop gronden	35.000	35.000	35.000	Er kan meer verkoop worden gerealiseerd dan nu is opgenomen in de begroting.
		Programma 1				
			0	0	0	
		Programma 2				
8	2.1	Bermverharding	131.777	131.777	131.777	Door het laten vervallen van dit structurele budget, dalen de kosten op de lange termijn. Als het noodzakelijk is om bermverharding aan te brengen, zal dit middels een losse aanvraag of investeringsaanvraag in de begroting worden opgenomen.
9	2.1	Sanering kabels	7.387	7.387	7.387	Budget niet noodzakelijk.
10	2.2	Parkeerautomaat - parkeermeters	15.000	15.000	15.000	Door de reductie van parkeermeters dalen ook de onderhoudskosten.
		Programma 3				
11	3.1	Economie: contributies en bijdragen	10.000	10.000	10.000	Budget kan omlaag, omdat een deel niet wordt gebruikt.

bedragen in €

12	3.1	Bijdrage gemeenschappelijke regeling: dubbel in begroting	30.361	30.361	30.361	Budget kan eruit. Het doel is al een paar jaar onbekend en het budget wordt niet uitgegeven.
13	3.3	Kenniswerkplaats Texel	0	35.000	35.000	Door het vertrek van bestuurder/oprichter is KWP in 2026 gepauzeerd. Het niet-bestede bedrag is teruggestort. Projecten lopen echter wel door. Een doorstart lonkt. Deze doorstart beoogt een integrale aanpak voor het vraagstuk om Texel aantrekkelijk te maken en te houden voor jongeren, zowel op het vlak van onderwijs als arbeidsmarkt. Bij doorstart volgt een nieuwe budgetaanvraag.
14	3.4	Bijdrage STIFT	0	200.000	200.000	Momenteel wordt veel geld verstrekt maar ook weer teruggevraagd via subsidies. Dit is het rondpompen van geld, legt beslag op de structurele middelen van de gemeente en is daarom onwenselijk. Verlaging van de subsidie is pas mogelijk vanaf 1 januari 2028. De huidige overeenkomst loopt tot en met 31 december 2027 en moet vóór 1 januari 2027 worden geëvalueerd. Houd bij een verlaging rekening met de historische afspraken. Er kan eventueel ook worden gekeken naar de extra doelstellingen, bijvoorbeeld voor fietspaden.
		Programma 4				
15	4.3	Onderwijshuisvesting	15.298	15.298	15.298	Budget is niet noodzakelijk.
		Programma 5				
16	5.1	Sport Algemeen	5.500	5.500	5.500	Budget kan omlaag, omdat een deel niet wordt gebruikt.
17	5.1	SPUK-sportbudget	120.000	120.000	120.000	SPUK-sportbudget wordt ontvangen, maar is nooit geraamd.
18	5.2	Indexering huuropbrengsten niet verwerkt	21.500	21.500	21.500	De huuropbrengsten zijn de laatste jaren in de begroting niet geïndexeerd, maar de indexering is wel doorberekend aan de huurder.
19	5.2	Naalrand 2 - sporthal Den Hoorn	76	76	76	Pand bestaat niet meer, maar stond nog foutief in de begroting. Al jaren niet geboekt.
	5.2	Naalrand 2 - sporthal Den Hoorn	939	939	939	Pand bestaat niet meer, maar stond nog foutief in de begroting. Al jaren niet geboekt.
	5.2	Naalrand 2 - sporthal Den Hoorn	-431	-431	-431	Pand bestaat niet meer, maar stond nog foutief in de begroting. Al jaren niet geboekt.
20	5.2	BCF-subsidie Sportstichting	0	35.555	35.555	10% bezuiniging in verband met te verwachten synergievoordelen bij meer samenwerking tussen Texelse (welzijns)organisaties.
21	5.3	Incidentele subsidies	19.065	19.065	19.065	Budget wordt afgeroomd tot € 20.000. Subsidie-aanvragers doen ook een beroep op andere fondsen.
22	5.3	Museumpas 10%	0	7.500	7.500	10% bezuiniging. 2027 benutten om meer inzicht te krijgen in bezoekersprofielen.
23	5.4	Adviescommissie cultuur	0	3.370	3.370	Evaluatie en herbezinning in 2027. In het jaar 2028 voor het eerst bezuinigen.
24	5.6	Lokale omroep	0	10.518	10.518	De bekostiging van de lokale omroepen in Nederland verandert van een decentrale gemeentelijke financiering naar een landelijk stelsel via het Rijk vanaf 2028.
25	5.6	Lokale omroep	0	20.343	20.343	Zie hierboven.
		Programma 6				
26	6.1	BCF-subsidie Stg Welzijn	0	5.824	5.824	10% bezuiniging in verband met te verwachten synergievoordelen bij meer samenwerking tussen Texelse (welzijns)organisaties.
27	6.1	BCF-subsidie Stg Welzijn	0	16.240	16.240	10% bezuiniging in verband met te verwachten synergievoordelen bij meer samenwerking tussen Texelse (welzijns)organisaties.
28	6.1	BCF-subsidie Stg Welzijn	0	30.415	30.415	10% bezuiniging in verband met te verwachten synergievoordelen bij meer samenwerking tussen Texelse (welzijns)organisaties.
29	6.1	BCF-subsidie Stg Welzijn	0	12.295	12.295	10% bezuiniging in verband met te verwachten synergievoordelen bij meer samenwerking tussen Texelse (welzijns)organisaties.
30	6.1	BCF-subsidie Stg Young4Ever	0	34.723	34.723	10% bezuiniging in verband met te verwachten synergievoordelen bij meer samenwerking tussen Texelse (welzijns)organisaties.
31	6.7	Wmo-begeleiding	21.000	21.000	21.000	Scherpere sturing op ureninzet en/of indicatie.

bedragen in €

32	6.7	Wmo-begeleiding	60.000	60.000	60.000	Scherpere sturing op ureninzet en/of indicatie.
		Programma 7				
33	7,4	Energiemaatregelen	20.000	48.000	48.000	Verlaging budget is mogelijk.
		Programma 8				
34	8.3	Inhuur kan structureel worden verlaagd	23.394	23.394	23.394	Er is een aanzienlijke slag gemaakt bij de woningbouw; budget kan teruggebracht worden.
		Totaal	**890.917**	**1.330.700**	**1.330.700**	

BMC - Stille baten en lasten

Begin 2026 heeft adviesbureau BMC een onderzoek afgerond naar de stille baten en lasten van de gemeente Texel. In dit onderzoek zijn ongeveer 70 gedetailleerde financiële aanbevelingen samengebracht in vijf hoofdaanbevelingen.

Voor een deel van deze aanbevelingen is een specifieke aanpak en externe begeleiding nodig. Het budget is bedoeld voor de uitwerking van deze aanbevelingen, zoals een Zero Based Budgeting-traject (ZBB) voor het opbouwen van een programma in de begroting en het opstellen van een nieuw Meerjarig Investeringen Programma (MIP) ter onderbouwing van de kapitaallasten.

Meer informatie over de aanbevelingen en acties is te vinden in deze RIB die op 9 september 2026 is verstuurd.